

Drenážní družstvo II. v Bystřici

Dne 31. prosince 1921 Zemská správní komise pro Slezsko zaslala do obce dopis, kde nabízela provedení odvodňovacích prací. Dopis byl adresován Andrzejowi Wałachovi, ten však na tuto nabídku, ani na další, neodpověděl a důvod jeho nezájmu nebyl znám, což byla jistě škoda, protože se práce opozdily. Komise proto znovu v letech 1922 – 1923 zaslala do obce několik urgencí, aby jí bylo sděleno, zda má o nabídku zájem. Teprve 20. dubna 1924 se v Bystřici uskutečnila první schůze občanů, kteří by měli zájem o vytvoření nového Drenážního družstva II. Přítomni byli: Josef Heczko (čp. 331), Karol Rusz (čp. 184), Jan Wałach (čp. 59), Paweł Łabaj (čp. 183), Adam Sikora (čp. 191), František Mičak (čp. 314) a Paweł Mrózek (čp. 58). Tuto první schůzi řídil Josef Heczko, který přítomné seznámil s předběžnými podmínkami pro vytvoření odvodňovacích prací a možnosti ustavit Drenážní družstvo II, podle toho, kolik se přihlásí občanů do připravovaného projektu. O odvodnění svých pozemků projevilo zájem 36 občanů. Nejdříve bylo nutno zpracovat nový Statut (na Statut družstva I. nebylo možné navázat, protože byly jednak změněny podmínky pro odvodňování a také v novém družstvu byli z větší části noví členové.)

Již 17. května 1924 Slezský zemský stavební úřad v Opavě zaslal úřadujícímu předsedovi Josefu Heczko dopis, kde bylo uvedeno, citují: *„S přípravnými pracemi může se započítí teprve tehdy, až odvodňovací družstvo II. v Bystřici předloží zemské správní komisi v Opavě nové stanovy, schválené okresní politickou správou v Čes. Těšíně, a Vám zasláné prohlášení podepsáno nejen členy výboru, ale i také všemi členy družstva.“* (2)

Foto: soukromý archiv paní Raszkové
Josef Heczko

Pokud šlo o podporu Slezského zemského stavebního úřadu, zemská správní komise zpravidla melioračním družstvům povolovala subvenci ve výši 20 % a stát ve výši 30 % stavebního nákladu a dále zemská správní komise mohla družstvům dát půjčku ve výši 30 % stavebního nákladu s úrokem 4,5 % s povinností jejího splacení do 10 let. Teprve 1. listopadu 1924 byl Drenážním družstvem II odeslán do Opavy Statut a ostatní požadované dokumenty.

V roce 1925 pak byly zhotoveny situační plány jednotlivých pozemků u všech členů družstva.

L:5
Za vyhotovení situačního plánu s pozemkem
Lwidrovi, Grochola a Mjiccha v Bystřici
s výtahem s arcel jak v příloze žadáno
zaplatil p. Paweł Rusz, obchodník
v Bystřici č. 248
v Jablunkově, dne 29. I. 1926.
30.-

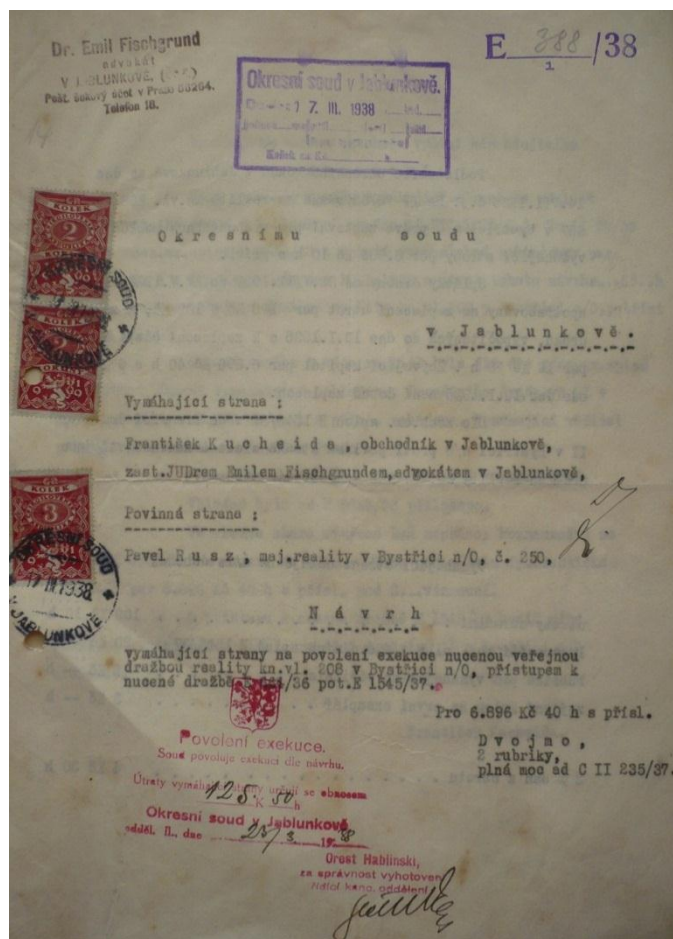
Repro: soukromý archiv P. Majera

Za zhotovení situačního plánu se účtovalo 30 Kč

To vše vyžadovalo poměrně hodně času. Teprve 4. října 1926 obdrželo Drenážní družstvo II. souhlas s vyplacením zemské subvence a 18. června 1927 pak následný souhlas Ministerstva zemědělství ČSR. Meliorační práce byly zadány firmě Ing. Antonín Schindler se sídlem v Moravské Ostravě, později firmě Rosický z Orlové. Drenáže byly objednány v Kamenouhelných závodech v Orlové-Lazích. Práce byly zahájeny koncem roku 1927 a pokračovaly velmi rychle. Do roku 1928 byla provedena drenáž na pozemcích od silnice po Prašivou a částečně i za řeku Hlučovou. Členskou základnu tvořilo 27 občanů Bystřice a jeden rolník z Hrádku. Samotný předpoklad vedení družstva, že veškeré práce budou do několika měsíců ukončeny, se ovšem nesplnil. Důvodem bylo to, že někteří občané se dostali do platební neschopnosti a nebyli schopni své finanční závazky splnit. Vznikaly problémy s dodavateli, někteří členové z družstva vystoupili apod. Vedení družstva bylo nuceno obrátit se na Okresní soud v Jablunkově. V roce 1934 tak bylo podáno několik soudních žalob na dlužníky. Dne 20. února 1937 na Valném shromáždění členů Drenážního družstva II. bylo konstatováno, že družstvo má devět dlužníků, kteří dluží celkovou částku 18826,35 Kč. K těm největším patřil Paweł Rusz, rolník (čp. 260),

který družstvu již v roce 1933 dlužil částku 5707,35 Kč a tato částka vzrostla během dalších čtyř let až na 13 960 Kč.

Paweł Rusz dluh splácel nepravidelně od roku 1933 do roku 1938, kdy Okresní soud v Jablunkově nařídil exekuci jeho majetku veřejnou dražbou.

Repro: soukromý archiv P.Majera

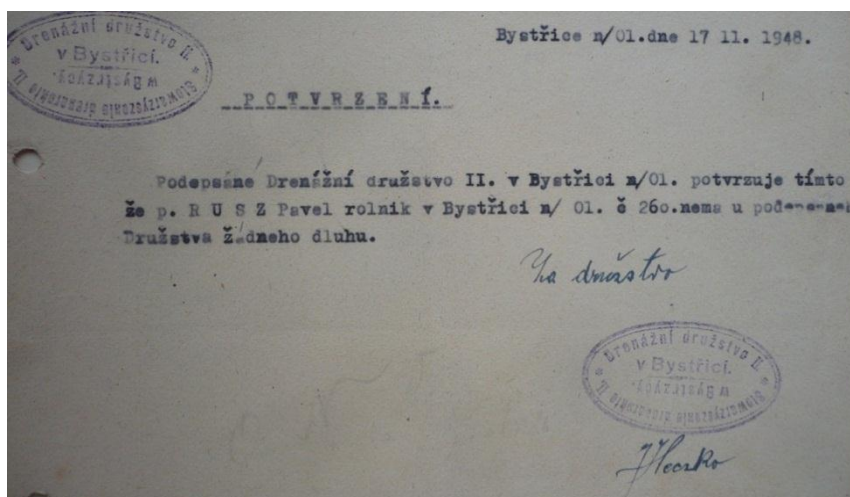
Okresní soud v Jablunkově nařídil 7. března 1938 exekuci majetku Pavla Rusze (čp. 260) veřejnou dražbou

Foto: soukromý archiv Petra Majera
Paweł Rusz, rolník čp. 260

Nebyl však jediný. Exekuce postihla i další dlužníky. Patřili k nim Gustaw a Zuzanna Raszкови (čp. 320), František a Anna Mičákovi (čp. 314), Jiří Lyžbický (čp. 54) a Paweł Raszka z Hrádku. Poslední zápis ze schůze družstva je datován 10. března 1939. V době

okupace nacistickým Německem byla činnost družstva přerušena a jeho obnovení je opět datováno prvními poválečnými roky. Plně obnovena byla jeho činnost až v roce 1947. Okresní národní výbor, zemědělsko-technické oddělení v Místku, dne 24. 11. 1947 zaslal do Bystřice spis, ve kterém stanovilo podmínky pro výplatu příspěvku ministerstva zemědělství na odstranění válečných škod a udržovací práce na melioračních pozemcích vodních družstev. Podmínkou pro výplatu příspěvku bylo splnění předepsaného kontingentu k 1. 12. 1947. Obec Bystřice nad Olzou splnila předepsané kontingenty nejen v roce 1947, ale i v letech předchozích, takže dotaci v částce 16 000 Kč Drenážní družstvo na opravy obdrželo. Postupně tak byly, jak vyplývá ze zápisů schůzí družstva, vyměněny poškozené trativody, trubky apod. Za zmínku stojí ještě jedna skutečnost, že rolník Paweł Rusz dluh, který měl vůči družstvu, v roce 1948 plně uhradil.

Repro: soukromý archiv P. Majera
Potvrzení o zaplacení všech pohledávek Pawła Rusze

Družstvo zaniklo v první polovině 50 let minulého století. Záznam o jeho rozpuštění se bohužel nedochoval. Snaha Drenážních družstev I. i II. v naší obci, jejichž smyslem a cílem bylo provedení odvodnění podhorských pozemků, byla jistě v dané době velmi potřebná. Ovšem problematika pozemků, kde byly položeny drenáže, se stala aktuální v posledních letech. Důvodem byla skutečnost, že majitelé těchto zadrenážovaných pozemků neměli situační plány, kde jsou meliorační trubky položeny, a pozemek prodali. Noví majitelé ani mnohdy nevěděli, že jejich pozemek je protkán sítí trubek, do té doby, než začali provádět zemní práce a stavět. Porušením odvodňovacích trubek došlo a dochází k tomu, že po dešti voda vyvěrá tam, kde by nikdo nečekal že poteče a noví majitelé musejí investovat poměrně značné prostředky na nové odvodnění svých parcel.

Odkazy

- (1) Projekt odvodnění obce Bystřice nad Olzou (dokument, soukromý archiv P. Majera)
- (2) Viz Dokument Slezského zemského stavebního úřadu čj. 2404/211 ze 17. května